

Indhold

Forord 11

Del I: Materiale, metode og teori 15

1 Indledning 16

2 Materiale og metode 23

2.1 Registranten 23

2.1.1 Overordnet opbygning og kilder 23

2.1.2 Et europæisk perspektiv 25

2.1.3 Definition og afgrænsninger 27

2.1.4 Format, genre og genretradition 33

2.2 Teoretiske og historiske udgangspunkter 37

2.3 Analyse af udviklingstendenser og produktioner 41

3 National identitet og interkulturelle dialoger 47

3.1 Nationalisme, EU og globalisering 49

3.1.1 Nationalisme 50

3.1.2 Danmark og EU 50

3.1.3 Globalisering 51

3.2 Opfattelser af danskhed 53

3.3 National identitet 59

3.4 Mediernes betydning for national identitet 61

3.5 Grænser og interkulturel udveksling 65

3.6 Strategier i nationalt fjernsyn 70

3.6.1 Institutionsniveau 71

3.6.2 Programniveau 72

3.6.3 Modtagerniveau 79

4 Genrer – teorier og positioner 81

4.1 Daglig brug og systematisk brug 83

4.2 Genremetaforer 89

4.3 Genrebegrebets grundlag 91

4.4 Essentialistiske positioner 93

4.4.1 Modi og prægenerer 93

4.4.2 Formler og spil 96

4.4.3 Hollywoodgenrer 99

- 4.4.4 Kognitiv genreteori 101
- 4.5 Relationelle positioner 105
 - 4.5.1 Genretrekanten 106
 - 4.5.2 Genrehistorie og udviklingsmodeller 109
- 4.6 Mikhail Bakhtins genreteori 114
- 4.7 Konstans og forandring 118
- 4.8 Tv-genrer 120
 - 4.8.1 Hverdagsliv og formater 120
 - 4.8.2. Genrehistorie og tv-genrer 122
 - 4.8.3 Tid, sted og tv-genrer 123

Del II: Medie- og tv-historisk sammenhæng 129

5 Public service-begrebet og det nationale publikum 130

- 5.1 En national service i offentlighedens interesse 130
- 5.2 Forskydningernes arkæologi 134
- 5.3 Det nationale publikum 138
- 5.4 Tv-fiktionens plads i public service-tænkningen 146

6 Faser i fjernsynets og tv-dramaets udvikling 153

- 6.1 Kriterier 153
- 6.2 Fjernsynets faser 155
- 6.3 Lov- og idégrundlag 158
- 6.4 Tv-dramaets faser 167
- 6.5 Konkluderende om periodisering 174

7 Historie og forståelsesformer 177

- 7.1 Dramatiske forståelsesformer i Storbritannien 180
 - 7.1.1 Samtidighed, intimitet, hybriditet: BBC 1946-55 180
 - 7.1.2 Genredrama og film: 1955-2000 186
- 7.2 Fra TV-teater til tv-fiktion: udviklingen i Danmark 1951-97 191
 - 7.2.1 "Dramatik i Fjernsyn": 1951-54 191
 - 7.2.2 "Vi har brug for en original TV-dramatik": 1954-64 200
 - 7.2.3 Det moderne gennembrud – og det folkelige: 1964-80 203
 - 7.2.4 Dansk produktion og kvalitet: 1980-88 212
 - 7.2.5 Det populære gennembrud: 1988-97 221
- 7.3 De lange linjer i kort begreb 227

Del III: Analyse af udviklingstendenser 233

8 Udviklingstendenser 234

- 8.1 Ledetråde 235
- 8.2 Et skoleeksempel: DR 1986-87 – først med det sidste 239
- 8.3 Tendenser 243
 - 8.3.1 Antal udsendelser: det kvantitative grundlag 243
 - 8.3.2 Varighed: tilpasning til slotstrukturen 246
 - 8.3.3 Sendestatus og sendemønster 248
 - 8.3.3.1 Elektroniske klassikere 250
 - 8.3.4 Tidsrytme – tv-fiktion som kalender 255
 - 8.3.4.1 Døgnrytme 255
 - 8.3.4.2 Ugerytme 256
 - 8.3.4.3 Månedstrytme 260
 - 8.3.5 Seertal og vurderinger: oplysning om seerpræferencer 262
 - 8.3.6 Produktionsform: indefra eller udefra? 269
 - 8.3.7 Køn og genre 272
 - 8.3.8 Formater: det enkelte og de serielle 276
 - 8.3.9 Genretraditioner 281

Del IV: Analyse af genretraditioner og enkeltproduktioner 289

9 Samtidsrealistisk tv-dramatik 290

- 9.1 Realistiske genretraditioner 290
 - 9.1.1 Realismebegrebet 290
 - 9.1.2 Dansk tv-realisme 292
- 9.2 *Alle elsker Debbie* 294
 - 9.2.1 Familiens opløsning 294
 - 9.2.2 Realismekonventionens tyngde 296
 - 9.2.3 En succes? 300
- 9.3 *Begær, lighed og broderskab* 300
 - 9.3.1 Historier fra landet – blandt andet 301
 - 9.3.2 En krønike? 306
- 9.4 *En kærlig omstigning* 309
 - 9.4.1 Livet efter døden 309
 - 9.4.2 Helge, Johnny, Ib og Siegfried 310
 - 9.4.3 Afsøgningen af den fantastiske realisme 313
- 9.5 Stedets betydning 314
 - 9.5.1 Reportagetænkningens æstetik 316

9.6	<i>På den bare mark</i>	319
9.6.1	Genrekontrakt som provokation	319
9.6.2	Skraldevognen kommer om fredagen	320
9.7	Realismetraditionens krise	323
10	Historisk tv-drama	325
10.1	Historiske genretraditioner	325
10.1.1	Bestanddele og grundtyper	325
10.1.2	Dansk historisk tv-dramatik	328
10.1.3	Koblinger	333
10.2	<i>Kald mig Liva</i>	335
10.2.1	Antagelser og spor	335
10.2.2	Det biografiske: Livas regeringstid	336
10.2.3	Revy og historie	339
10.2.4	At få navn og identitet: titlen	340
10.2.5	Genrekontrakt: Nå? – Nå!	341
10.2.6	Struktur og tema	344
10.2.7	'Scenografernes realisme'	349
10.2.8	Underholdning, kunst og historisk realisme	353
10.3	Sikken et perspektiv	354
11	Krimi	356
11.1	Genretraditioner	356
11.1.1	Bestanddele og grundtyper	356
11.1.2	Den danske tv-krimi	359
11.2	<i>Strisser på Samsø</i>	366
11.2.1	Format og genre	367
11.2.2	Hverdagslivets rytme	370
11.2.3	De afsluttede episoder	372
11.2.4	Føljetonstrukturen	377
11.2.5	Synsvinkler og spejlinger	382
11.2.6	Køn: en halv salto med skrue	383
11.2.7	Provins: idyl og trussel	385
11.2.8	Strisserens slagkraft	387
11.3	Tilbage til <i>Rejseholdet</i>	388
12	Melodrama	391
12.1	Genretraditioner	391
12.1.1	Bestanddele og grundtyper	391
12.1.2	Soap opera og melodrama	396

- 12.1.3 *Landsbyen* 399
- 12.2 *TAXA* 404
 - 12.2.1 Titelsignaturen 405
 - 12.2.2 Labyrintens struktur 409
 - 12.2.3 København ved dag og nat 411
 - 12.2.4 *TAXA* som et billede af Danmark 417
- 12.3 Retroinderlighed og komediedrama 420

13 Komedie 427

- 13.1 Genretraditioner 427
 - 13.1.1 Bestanddele og grundtyper 427
 - 13.1.2 Den danske tv-komedie 431
- 13.2 Serieformat og ægteskabskomedie 433
- 13.3 *Johansens sidste ugudelige dage* 439
 - 13.3.1 Historierne 439
 - 13.3.2 Danmark indeni 444
- 13.4 *Charlot og Charlotte* 446
 - 13.4.1 Fra Manhattan til Skagen 446
 - 13.4.2 Eventyrkomedie og road movie 448
 - 13.4.3 Den danske model 451
 - 13.4.3.1 Opgør og frigørelse 453
 - 13.4.3.2 Det episodiske og det cirkulære 454
 - 13.4.3.3 Landskab og sindstilstand 456
 - 13.4.4 Rejsen ind i Danmark 457
 - 13.4.4.1 Danmarksfilm 459
 - 13.4.4.2 Hans Kirk, Hans Scherfig og den satiriske tradition 460
 - 13.4.4.3 Morten Korch-traditionen 462
 - 13.4.5 Spøgelseshistorien, gyseren og krimien 465
 - 13.4.6 Genreblandingens budskaber 466
- 13.5 Enden på komedien? 468

14 Satire 471

- 14.1 Genretraditioner 471
 - 14.1.1 Bestanddele og grundtyper 471
 - 14.1.2 Den danske tv-satire 473
- 14.2 *Jul i den gamle trædemølle* 477
 - 14.2.1 Den parodiske kalenderfunktion 479
 - 14.2.2 Decemberlivets fransk-danske trængsler 482
 - 14.2.3 Sideløbende genreparodier 485
- 14.3 *Riget* 488

14.3.1 Eksperimentel stil og populære genrer	490
14.3.2 Biomstændighedernes æstetik	492
14.3.3 Camp og kitsch	494
14.3.4 Hoved- og bihistoriernes dramaturgi	495
14.3.5 Betydningernes krydsfelter	498
14.3.6 “Landets bedste hjerner”	501
14.3.7 Idealister og spiritister	504
14.3.8 Spøgelses-, vandre-, detektivhistorier m.m.	507
14.3.9 Det groteske	511
14.3.10 Det satiriske perspektiv	515
14.4 Satirisk og genreparodisk fornyelse	516

15 Konklusion 518

Summary 532

Danish Television Drama – Family Silver and Entertainment 532

Part I. Material, Method and Theory 533

Part II. Context of Media and Television History 538

Part III. Analysis of Development 540

Part IV. Analysis of Genre Traditions and Selected Productions 543

Noter 551

Litteraturliste 589

Register 617

Registrant 631

Bilag 753